

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань організації державної влади, місцевого самоврядування,
регіонального розвитку та містобудування

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел./факс: 255-32-05, 255-20-75

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

В И С Н О В О К

на проекти законів України

на проект Закону України про внесення змін до деяких законів України (щодо обмеження участі осіб, пов'язаних з політичними партіями, діяльність яких заборонена, в управлінні державою), поданий народним депутатом України Г.Янченко та іншими народними депутатами України (реєстр. № 9081)

проект Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо обмеження участі в управлінні державою осіб, пов'язаних з політичними партіями, діяльність яких заборонена відповідно до закону, поданий народним депутатом України В.Безгіним та іншими народними депутатами України (реєстр. № 9081-1)

проект Закону України про внесення змін до Виборчого кодексу України та деяких інших законодавчих актів України щодо обмеження участі в управлінні державою осіб, пов'язаних з політичними партіями, діяльність яких з моменту проголошення незалежності України призвела до розгортання повномасштабного військового вторгнення держави-агресора на територію України, поданий народним депутатом України А.Яценком (реєстр. № 9081-2)

За дорученням Голови Верховної Ради України Р.Стефанчука Комітет Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування на своєму засіданні 20 вересня 2023 року (протокол № 126) розглянув проект Закону України про внесення змін до деяких законів України (щодо обмеження участі осіб, пов'язаних з політичними партіями, діяльність яких заборонена, в управлінні державою) (реєстр. № 9081 від 06.03.2023), поданий народним депутатом України Г.Янченко та іншими народними депутатами України, та альтернативні до нього проекти законів України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо обмеження участі в управлінні державою осіб, пов'язаних з

політичними партіями, діяльність яких заборонена відповідно до закону» (реєстр. № 9081-1 від 07.03.2023), поданий народним депутатом України В.Безгіним та іншими народними депутатами України, та «Про внесення змін до Виборчого кодексу України та деяких інших законодавчих актів України щодо обмеження участі в управлінні державою осіб, пов'язаних з політичними партіями, діяльність яких з моменту проголошення незалежності України призвела до розгортання повномасштабного військового вторгнення держави-агресора на територію України» (реєстр. № 9081-2 від 20.03.2023), поданий народним депутатом України А.Яценком (далі – законопроекти №№ 9081, 9081-1, 9081-2).

Внесення на розгляд Верховної Ради України вказаних законопроектів обумовлено необхідністю врегулювання правових наслідків ухвалення судом рішення про заборону політичної партії для осіб, які пов'язані із такою політичною партією, та які планують в майбутньому брати участь в управлінні державою.

У зв'язку із цим законопроектом № 9081 передбачається внести зміни до положень низки статей Виборчого кодексу України (далі – Кодекс), якими врегульовується питання порядку висування кандидатів у народні депутати України, кандидатів на посаду сільського, селищного, міського голови та кандидатів у депутати Верховної Ради Автономної Республіки Крим, обласних, районних, районних у місті рад, міських, сільських та селищних рад, а саме:

- встановлення обмеження права бути обраним народним депутатом України, сільським, селищним, міським головою та депутатом місцевої ради для осіб, пов'язаних з партіями, діяльність яких заборонена;
- визначення додаткової умови для реєстрації кандидатів, яка полягає у поданні уповноваженому органу заяви, що має на меті встановити факт чи були кандидати у народні депутати України, кандидати на місцевих виборах станом на момент введення в Україні воєнного стану народними депутатами України, депутатами місцевих рад або сільськими, селищними, міськими головами, обраними від партії, діяльність якої заборонена;
- встановлення додаткових підстав для відмови у реєстрації або скасування реєстрації кандидатів у народні депутати України, кандидатів на місцевих виборах на підставі того, що станом на момент введення в Україні воєнного стану відповідні особи були народними депутатами України, депутатами місцевих рад або сільськими, селищними, міськими головами, обраними від партії, діяльність якої заборонена.

Окрім того, законопроектом № 9081 пропонується внести зміни до частини першої статті 17 Закону України «Про Центральну виборчу комісію», передбачивши, що саме Комісія має сформулювати та опублікувати перелік осіб, які станом на момент введення в Україні воєнного стану були народними

депутатами України, депутатами місцевих рад або сільськими, селищними, міськими головами, обраними від партії, діяльність якої заборонена.

Законопроект № 9081-1 для досягнення цієї ж мети, крім вже зазначених змін до Кодексу та Закону України «Про Центральну виборчу комісію», пропонує також зміни до законів України «Про Кабінет Міністрів України» та «Про державну службу». Так, передбачається розширити перелік посад, до яких обмежується доступ особам, пов'язаним із забороненими політичними партіями, зокрема, посади державної служби категорії «А», членів Кабінету Міністрів України та Президента України. Така заборона також стосуватиметься осіб, які на час тимчасової окупації окремих територій України входили або досі входять до складу фракції, сформованої відповідною політичною партією.

У законопроекті № 9081-2 автор пропонує обмежити пасивне виборче право особам, які на момент введення в Україні воєнного стану обіймали посади членів Кабінету Міністрів України, а також займали пост Президента України та мали представницький мандат, отриманий внаслідок обрання на виборну посаду від будь-якої політичної партії, що здійснювала свою діяльність на території України з моменту проголошення її незалежності.

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України, проаналізувавши проекти законів України, висловлює до їх змісту низку зауважень концептуального та техніко-юридичного характеру.

Комітет Верховної Ради України з питань бюджету за наслідками розгляду законопроектів ухвалив рішення, що вони не мають прямого впливу на показники бюджетів.

Комітет Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу не підтримує прийняття вказаних проектів нормативних актів.

За наслідками всебічного обговорення, беручи до уваги зауваження Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради України, керуючись положеннями статей 100, 110, 111, 114 Регламенту Верховної Ради України, Комітет ухвалив висновок рекомендувати Верховній Раді України за результатами розгляду в першому читанні:

проект Закону України про внесення змін до деяких законів України (щодо обмеження участі осіб, пов'язаних з політичними партіями, діяльність яких заборонена, в управлінні державою) (реєстр. № 9081), поданий народним депутатом України Г.Янченко та іншими народними депутатами України, прийняти за основу;

проект Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо обмеження участі в управлінні державою осіб, пов'язаних з політичними партіями, діяльність яких заборонена відповідно до закону (реєстр. № 9081-1), поданий народним депутатом України В.Безгіним та іншими народними депутатами України, відхилити;

проект Закону України про внесення змін до Виборчого кодексу України та деяких інших законодавчих актів України щодо обмеження участі в управлінні державою осіб, пов'язаних з політичними партіями, діяльність яких з моменту проголошення незалежності України призвела до розгортання повномасштабного військового вторгнення держави-агресора на територію України (реєстр. № 9081-2), поданий народним депутатом України А.Яценком, відхилити.

Співдоповідачем на пленарному засіданні при розгляді даного питання визначено народного депутата України, Заступника Голови Комітету, голову підкомітету з питань виборів, референдумів та інших форм безпосередньої демократії А.Загоруйко.

Голова Комітету

О.ШУЛЯК

